

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svmmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae Vsvm post
volumina Iuris Canonici, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvn Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Monialium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

torum aliquid Religioni donare voluerit, quicquid id sit, Procuratori detur, vt ad leuationem onerum, & communium sumptuum Religionis conferatur, ac Procurator omnium acceptorum, & expensarum rationem reddat.

Fratres omnes quocunque gradu, & honore sint, camisis laneis, & reliquo vestitu honesto, ac Religioso, omnique supellectile, & instrumento paupere atque humili, quemadmodum alijs etiam constitutionibus cautum est, vtantur.

Reliquum est, vt constitutiones omnes, ad disciplinam regularem restituendam, conseruandam, & augendam, (quæ tamen ijs contrariæ non sint) præcipue vero, ea quæ a S. D. N. Pio Papa V. ad reformationem huius ordinis proxime sunt editæ, ab omnibus sancte, inuiolateque seruentur.

Cetera de Regularibus vide in Concil. Trident. præsertim. sess. 25. aliquasque declarationes Sacræ Congregationis circa vsum bonorum in particulari per regulares vtriusque sexus, habes supra in verbo casus referuati, sub nu. 6.

MONASTERIA MONIALIVM.

PRÆTER Summissas sciendum est, quod quantum attinet ad Clausuram ultra Constitutionem Bonifacii Octauæ, in c. vnico, de statu Regula, in 6. & Concil. Trid. sess. 25. c. 5. de Regula. extat etiam Constitutio Pij V. super clausura, & reformatione quarumcunque Monialium Romæ publicata die 19. Iunij 1566 fol. 930. in Bullar. tenoris sequentis.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

*Congr.
titul. de
statu re-
gul. in 6.*

Circa Pastoralis officii nobis, meritis licet imparibus, de super commissi curam (quantum nobis ex alto permittitur) inuigilantes, assidue ad ea per quæ singulis erroribus, & excessibus obuiatur, ac personis quibuslibet, præsertim feminei sexus, virginitatem suam altissimo vouentibus sub religionis iugo Christo Saluatori in castitatis holocausto famulari affectantibus, femita iustitiæ, & honestatis declinationibus, ne quicquam in eis reperiat incongruum, quod in regularis ponat honestatis gloria maculam, & diuinam merito possit offendere maiestatem, opportune succurritur, libenter intendimus, ac in his nostræ vigilantia partes propensius impartimur, prout id in domino salubriter expedire conspiciamus. Hac igitur perpetuo valitura constitutione, inhaerentes etiam Constitutioni fel. rec. Bonifacii Papæ Octauæ, prædecessoris nostri, quæ incipit, periculoso, & decretis Concil. Trident. super clausura Monialium editis, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, atque perpetuo decernimus, vniuersas, & singulas moniales, præsentis, atque futuras cuiuscunque religionis, ordinis, vel militiarum, etiam Hierosolymit. sint, quæ vel iam receptæ sint, vel in posterum in quibusuis monasteriis siue domibus recipientur, & tacite, vel expresse, religionem professæ, et si conuersæ, aut quocunque alio nomine appellentur, etiam si ex institutis, vel foundationib. earum Regulæ ad clausuram non teneantur, nec vnquam in earum monasteriis seu domib. etiam ab immemorabili tempore, ea seruata non fuerit, sub perpetua in suis monasteriis, seu domib. de cetero debere permanere clausura, iuxta formam dictæ Constit. fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris, nostri, quæ incipit, periculoso, in sacro Concilio Tridentino approbatam, &

inno-

innouatam, quam nos auctoritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnibus, & per omnia, ac illam districte obseruari mandamus. Quod si aliqua Moniales forsitan reperiantur, quæ consuetudine etiam immemorabili, aut instituto vel fundatione regulæ suæ fretæ animo obstinato huic clausuræ resistent, aut quomodo reluctentur, ordinarij vna cum superioribus earum omnibus iuris & facti remedijs compellant easdem tanquam rebelles, & incorrigibiles ad præcise subeundem dictam clausuram & perpetuo obseruandum. Mulieres quoque, quæ tertiariæ, seu de penitentia dicuntur; cuiuscunque fuerint ordinis in congregatione viuentes si & ipsæ professæ fuerint, ita, vt solenne votum emiserint, ad clausuram præcise, vt præmittitur, & ipsæ teneantur. Quod si votum solenne non emiserint, Ordinarij vna cum superioribus earum hortentur, & persuadere studeant, vt illud emittant, & profiteantur, ac post emissionem, & professionem eadem clausuræ se subijcient, quod si recusauerint, & aliqua ex eis inuentæ fuerint scandolose viuere seuerissime puniantur. Ceteris autem omnibus, sic absque emissione professionis, & clausura viuere omnino volentibus, interdicens, & perpetuo prohibemus, ne in futurum vllam aliam prorsus in suum ordinem, Religionem, Congregationemue recipiant. Quod si contra huiusmodi hanc nostram prohibitionem, & decretum aliquas receperint, eas ad sic viuendum omnino inhabiles reddimus, ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas decernimus, & nullas, prout etiam præfati decreto irritas sancimus, & annullamus. Porro ne Moniales, vel Tertiariæ prædictæ propter hanc clausuram, detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus maxime in pertinentibus ad illarum victum patiantur, sed vt eis opportune cõsuletur, auctoritate Apostolica præfata statuimus, decernimus, præcipimus, atque mandamus, ordinarijs, & superioribus earum, vt curent colligi fidelium elemosynas per conuersas, quæ non sint professæ vel si professæ fuerint, sint tamen ætatis annorum quadraginta & in domibus contiguis, extra tamen Monasterium degant, & nõ ingrediantur clausuram aliarum Monialium, nisi in casibus, ex earum constitutionibus, permissis, & de earum domibus exire non possint pro huiusmodi elemosynis colligendis, Nisi de licentia Ordinarij vel earum superiorum, & de cetero nullæ alię Conuersæ professæ recipi amplius etiam de cõsensu suorum superiorum, vel Prælatorum possint. Quod si aduersus hanc nostram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio, nulla, irrita, & inanis sit, prout ex nunc nullam, irritam facimus, & annullamus. Quod si prædicto modo necessitatibus Monialium, & Mulierum Tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit, mandamus ipsis ordinarijs, & Superioribus earum, vt ipsi provideant de alijs personis pijs, & Deo deuotis, quæ fidelium elemosynas colligant, vel alias eo meliori, & commodiori modo, quo fieri poterit, etiam ex opere manuum ipsarum Monialium, & mulierum prædictarum arbitrio ordinariorum, & superiorum earundem, & pro vt eis congruentibus expedire videbitur provideatur, & succurratur. Et ne propter Monialium numerum excessiuum clausuræ obseruatio violetur, inhzentes, etiam similiter dispositioni dictæ constitutionis Bonifacij, & Concilij Tridentini decreto, Monialibus prædictis, & illarum superioribus, & ordinarijs districte inhibendo præcipimus, & mandamus, ne plures in earum monasterijs recipiant, admittant, siue recipi, & admitti permittant quam ex proprijs redditibus ipsorum Monasteriorum, vel consuetis elemosynis commode sustentari possint. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ sub obtestatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, vniuersis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archie-

Ses. 26.
de reg.
cap. 3.

Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in ciuitatibus, & diocesi proprijs presentes nostras literas publicari faciant, ac in monasteriis Monialium sibi ordinario iure subiectis; in his vero quæ ad Romanam mediate, vel immediate spectant ecclesiam, Sedis Apostolicæ auctoritate, vna cum superioribus eorundem Monasteriorum clausuram, (vt præmittitur,) quamprimum poterint seruari procurant. Contradictores, atque rebelles per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. Ac vt hoc tam salutare decretum facilius obseruetur, omnes Principes seculares, & alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus, per viscera misericordie Domini nostri Iesu Christi, eisdem in remissionem peccatorum iniungentes, quod in præmissis omnibus eisdem Patriarchis Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, & aliis Monialium superioribus assistant, ac suum fauorem & auxilium præstent, ac impediētes pœnis, etiam temporalibus afficiant. Præmissis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus etiam per eandem Apostolicam approbatis, & confirmatis, privilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, etiam in fundatione, & institutione eiusdem monasterijs, vel domibus, & Monialibus sub quibuscunque verborum formis, & clausulis irritantibus, & aliis decretis quibuslibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & inuocatis, quibus omnibus, etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totius tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quauis expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inferentur pro sufficienter expressis habentes, quo ad effectum validitatis nostræ constitutionis tantum derogamus, contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, aut suspendi non possit per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Per hoc autem in monasterijs exemptis ordinarij locorum quo ad alia nullam sibi credant iurisdictionem, vel potestatem aliquatenus eis attributam. Volumus autem, quod præsentis literæ ad valuas Basilicæ Beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra in acie Campi Floræ publicentur, & inter constitutiones extraneas perperuo valituras conscribantur; & quia difficile foret præsentem ad singula quæcunque loca deferri volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptus etiam impressis manu alicuius Notarij scriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides vbicunque adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, inuocationis, statuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, annullationis, præcepti, inhibitionis, requisitionis, obsecrationis, iniunctionis, derogationis (declarationis, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire, Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignatione omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo sexagesimo sexto, quarto kalen. Iunii Pontificatus nostri Anno Primo.

Ad prædictæ Constitutionis maiorem declarationem aliam Constitutionem edidit Gregorius. xiii. de clausura Monialium, & de elemosynis eis præstatis Romæ publicatam die 21. Ianuarii 1573. fol. 1205. in Bullario tenoris sequentis.

Grego-

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei.

DE O sacris virginibus, quæ contemptis illecebris sæculi diuinis se obsequiis manciparunt, æquissimum est præcipua quadam a nobis, ac singulari solitudine prouideri, tum vt ab eis omnia quæ sanctum ipsarum propositum impedire possent remoueantur, tum etiam vt eis in cultu Deicæ, ac religiose permanentibus, quæ ad victum necessaria sunt, subministrerentur.

Et quidem post sacri Concilii Tridentini decretum, quo constitutio fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculoso, renouatur, prohibens ne aut ipsi Monialibus ex Monasteriis suis egredi, aut vlli cuiuscunque sexus, aut ordinis persona ad eas ingredi liceat, & præterea vniuersis Episcopis præcipitur, vt in oib. Monasterijs sibi subiectis, in aliis vero Sedis Apostolicæ auctoritate clausuram sanctimonialium, vbi violata diligenter restitui, vbi vero inuiolata conseruari maxime procurent: pia memoria Pius Papa Quintus, etiã prædecessor noster victui quoq; & necessitatibus ipsarum prospicere cupiens, eũ superiora illa approbasset, atq; innouasset, eademq; omnia et in Monialibus, quarumcunque militiarum, etiam Hierosolymitanæ, omnibusq; aliis tacite, vel expresse religionem professis quocunque nomine censerentur, locum habere decreuisset: ne illa quicquã detrimenti in necessitatibus suis hac occasione pateretur, et præcipit locorum ordinariis, & superioribus earum, vt fidelium elemosynas per conuersas non professas, vel professas quidem sed ætatis saltem quadraginta annorum, & iampridem conuersas, quæ in domibus contiguas extra tamen Monasterium degere, colligendas curarent, ita tamen, vt prædictæ Conuersæ neque clausuram aliarum Monialium nisi in casibus permissis ingrederentur nec ex illis ipsis habitacionibus suis ad tales elemosynas colligendas, sine permissu Ordinariorum, aut superiorum suorum exire possent. Quod si ne hoc quidem sufficere videretur, idem Pius prædecessor mandauit ipsis ordinariis, & superioribus, vt negotium darent aliquibus personis piis tales elemosynas colligendi, aliaque arbitrato suo prospicerent, quæ ad subleuanda in Monialium inopiam expedite iudicarent.

Cum autem, sicut accepimus, multæ Moniales, etiam quæ Tertiariæ vocantur sub solenni religionis voto perpetuaque clausura degentes, aliaque talibus literis comprehensæ, & in ipsa clausura permanentes, multis præterea ad se sustentandas necessariis egeant, neque vsque ad hoc tempus villo sufficienti remedio earum necessitatibus subuentum sit. Quin etiam aliæ tertiariæ citra vllum solenne hucusque votum viuant, quæ ad suas, suorumue domos neuiquam rediturae essent, sed sub solenni religionis voto, & clausura prædictis permanerent, si earum congrua sustentationi prouideretur. Nos qui talem necessariis rebus destitui nolumus, certioresque facti in multis Ciuitatibus, oppidis, villis, aut aliis locis, tam in ecclesiis, & monasterijs, quam Hospitalibus, collegijs, confraternitatibus, & aliis locis piis etiam quæ a priuatis hominibus tum ecclesiasticis, tum laicis, multas, ac diuersas elemosynas Christi pauperibus erogari, Considerantes in eiusmodi personas, vel in primis exercendam esse Charitatem, quæ voluntaria paupertate suscepta ab omni hominum commercio segregata Deo seruiunt, & assiduis precibus iram ipsius, ob peccata conceptam, a Christiano populo deprecantur. Illud quoque cogitantes, si eis ad tales elemosynas petendas ad loca prædicta com-
ferre.

ferre se liceret, vix fore, vt prædicta Monasteria ecclesiæ, loca, ac personæ, eis singulis non tantum saltem tribuerent, quantum singulis aliis pauperibus eodem concurrentibus solent vniuerso illi Deo deuotarum mulierum generi de opportunitate, ac sufficientis subuentionis auxilio providere cupientes

De nobis attributæ potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, vt omnes, & quicumque Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, & alij ecclesiarum Prælati, nec non Abbates, Priores, Præpositi, & alij ecclesias Patriarchales, Primatiales, Metropolitanas, Cathedrales, & alias ecclesias, nec non Monasteria, Prioratus, Præposituras, Canonicatus, præbendas, dignitates, personatus, administrationes, officia, ceteraque beneficia ecclesiastica, cum cura, & sine cura secularia, & Sancti Benedicti, Sancti Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Præmonstratensium, Cartusien. Camaldulensium, Sancti Basilij, Cassinensium, alias Sanctæ Iustinæ, Montis Oliueti, Sancti Saluatoris, ac Lateranensium, & Cruciferorum, seu fratrum Sancti Hieronymi, nec non Prædicatorum, Minorum, Minimorum, & Carmelitarum, Eremitarum eiusdem Sancti Augustini, Seruorum Beatæ Mariæ, Sanctæ Clare, & quorumcunque aliarum tam virorum, quam mulierum, etiam Mendicantium ordinum, & congregationum, & militiarum regularia etiam de iure patronatus laicorum, & nobilium, Ducum, Regum, & aliorum Principum existentia, in titulum, commendam, administrationem, & alias quomodocunque obtinentes, nec non Rectores, Gubernatores, confratres, administratores ceterique omnes, qui ratione illorum nec non capitulorum, conuentuum, mensarum, hospitalium, etiam laicorum, & per laicos administrari solitorum, Christi fidelium confraternitatum, scholarum, collegiorum, ac aliorum piorum locorum quocunque nomine nuncupatorum, & in quibusuis mundi partibus consistentium, quæ singulis annis, mensibus, hebdomadis, vel diebus ex ecclesiarum, monasteriorum, prioratum officiorum, dignitatum, & beneficiorum, ac congregationum, hospitalium, confraternitatum, scholarum, collegiorum piorum, & aliorum locorum prædictorum fructibus, redditibus, & prouentibus Christi aliquas elemosynas in pane, frumento, farina, vino edulis pecunia, seu aliis ad victum vel vestitum pertinentibus, etiam ad supplicationem, & preces, & per cedulas, & bolletina, aut alias distribuere, & elargiri ab immemorabili tempore consueuerunt, aut alio quocunque iure tenentur ex dictis fructibus, redditibus, & prouentibus, & quo ad hospitalia prædicta ex ijs, quæ seruata in illis actuali hospitalitate super sunt, seu supererint, nec non quacunque personæ patriarchales, etiam laicæ, vel vniuersitates, etiam laicorum, quæ testamento, vltima voluntate, vel alia dispositione, etiam inter vivos aliquas tales elemosynas facere tenentur, dimidiam partem omnium, & quarumcunque elemosynarum, & largitionum huiusmodi quocunque nomine nuncupatarum, quocunque tempore, & modo distribui solitarum, etiam si speciali nota dignæ, & secundum pias defunctorum, aut aliorum voluntates sub certa forma ab eis in testamento, vel alia quacunque dispositione distribuendæ sint, (dummodo non incertas personas, nec ad certos vsus pios alios quam victus, & alimenta pauperum distribuantur) quibuslibet prædictarum Monialium, etiam Tertiariarum sub solenni religionis voto, & perpetua clausura de cetero viuentibus, & in terris, & locis, quorum pauperibus huiusmodi elemosynæ distribuuntur consistentibus, vere realiter, & cum effectu, & absque vlla elemosynatum, & largitionum huiusmodi petitione, exactione, & cõquisitione, aut alia desuper a nobis expectata iussione, aut mentis nostræ declaratione, ac quibusuis mora, subterfugia, ac exceptione cessantibus, & cunctis dare, atque distribuere omnino tenentur,

antur,

antur, & quam dimidiam partem nos illi applicamus.

Vt autem præmissa omnia, cum charitate, & pietate procedant, & efficaciter suum effectum sortiantur, Vniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum ordinariis per Apostolica scripta mandamus, vt quisque per se, vel alium, seu alios, ad præsentium executionem in suis Ciuitatibus, & diocesis procedens, ab Ecclesiis Monasteriis, Hospitalibus, Confraternitatibus, Scholis, Collegiis, locis, & ecclesiasticis, ac laicis personis prædictis, etiam quomodo libet exemptis, dimidium elemosynarum huiusmodi exigant, ac pro portione, vt ordinariis ipsis locorum æquum esse videbitur, singulis Pauperum Monialium, etiam Tertiatarum monasteriis huiusmodi suarum Ciuitatum, & diocesium, etiam si aliis superioribus subiecta sint, cum effectu distribuant. Nos enim eisdem locorum ordinariis, eis tanquam Apostolica sedis delegatis, ac cuiuslibet illorum tam per se, quam alium vel alios præmissa faciendi ac etiam contradictores quoslibet, & rebelles, per pœnas pœnariarum eorundem ordinariarum, & cuiuslibet illorum arbitrio infligendas, & applicandas ac in subsidium sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, quacunq; appellatione postposita, respectiue compescendi, auxiliumque brachii secularis inuocandi, aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna faciendi, gerendi, mandandi, & exequendi plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimus.

Insuper quia valde rationi consonum est vt etiam ii, qui ipsis Monialibus etiã Tertiariis indigentibus præfatis, consanguinitate aliqua sunt coniuncti, aliquod in præmissis subsidium conferant, cum ratio sanguinis, & debitum charitatis, & honestatis id exoptulet, singulis locorum ordinariis committimus, vt omnes eos officio, & diligentia monere eisque, persuadere studeant: parentes vero, & fratres ac alios ad quos illas si in seculo permanissent, dotare pertinebat, vel ad quos bona, & successiones deueniunt, & qui si eas nuptui tradidissent, multo amplius quam ingredientibus Monasterium dedissent, vel qui si eas nunc Domi retinerent, vel si ad illorum domos redirent, eas alere tenerentur quibuscunq; viis ipsis bene visis inducant, vt Monialibus, etiam Tertiariis prædictis iuxta eorũ facultates charitatiue subueniãt, scituri id sibi etiam ad animarum salutem plurimum profuturum.

Ceterum quod attinet ad Conuersas profectas, quas prædictus Pius prædecessor per prædictas literas sub certis conditionibus ibi contentis permisit posse manere extra Monasteria, pro colligendis elemosynis, eisdem locorum ordinariis iniungimus, vt quibus monasteriis, prædictarũ Monialium quotidianis laboribus computatis, supradicta, vel alia qualibet ratione de sufficienti subuentione, & sustentatione prouisũ esse cognouerint, easdem conuersas sub eadẽ clausura cũ aliis Monialibus, reducant, neque a suis monasteriis amplius exire permittãt. Conuersas vero non profectas, & profiteri volentes dimisso habitu domũ remittant, neque alias in futurum, nisi professionem suo tempore emissuras, atque sub perpetua clausura mansuras in Monasteria huiusmodi recipi permittant. Quod autem idẽ Pius prædecessor statuit de cetero nullas alias conuersas recipi amplius etiam de consensu suorum superiorum posse ita esse intelligendum declaramus, præter illas conuersas, quæ extra Monasterium in domibus contiguas degerent, elemosynarum vero prædictarum contributionem, & applicationem durare, & valere decernimus, ac suos effectus ad plenum sortiri debere, donec numerus Monialium, etiam Tertiatarum huiusmodi (quem per ipsos locorum ordinarios

rios etiam in monasterijs ab eorum cura, & regimine quomodocūque exemptis, cum illarum superiorum interuentu stabiliri, & ordinari, neque supra illum numerum alias recipi posse, etiam de concessu suorum superiorum, volumus, & mandamus (ita imminutus fuerit, vt reliquæ Moniales, & Tertiariæ ex proprijs redditibus monasteriorum ipsorum, vel consuetis elemosynis se commode sustentare queant, super quo eorundem ordinariorum conscientiam oneramus, ita tamen vt decentibus singulis ex tribus earundem Monialium partibus, tertiæ quoque earundem elemosynarum partis distributio, & sic successiue in totum extinguantur, atque in pristinum statum sub debitis, aut solitis oneribus reuertantur, & remaneant.

*Quæ nã
loca Mo-
nasterij
monia-
lium ex
tra clau-
surã esse
declara-
tur.*

Declaramus præterea nullis Monialibus, etiam Tertiariis licere habere ostiũ, per quod ex Monasterio introiri possit in ipsarum Monialium ecclesiam exteriorẽ, in quam secularibus ad Missas, & diuina officia patere solet accessus, sed omnino muro obstruendum, neque itidem licere Monialib. etiam Tertiarijs, egredi ianua Monasterij, quæ est pro clausura ipsius monasterij, et ad claudendum aliã vltiorem ianuam, per quam patere solet aditus secularibus venientibus, vel ad Rotam, vel ad Crates, seu loca colloquijs destinata, quæ vulgo parlatoria vocantur, vel ad pulsandum ipsam ianuam clausuræ, quæ loca cum saltem pro causis prædictis patere soleant secularibus, extra clausuram censerì debent, etiam quo tempore clausa sunt. Insuper quoscunque dominos, & magistratus temporales in domino hortamur, monemus, & requirimus, vt ad omnem ipsorum ordinariorum aut alicuius ipsorum petitionẽ, vel simplicem requisitionem illis in præmissis assistentes omnem opportunum fauorem, & auxilium præstent, & exhibeant. Iphis denique Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum ordinarijs præcipimus, & mandamus, vt has præsentis nostras literas (quarum transumptus etiã impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eandem vbique fidem, in iudicio, & extra adhiberi debere volumus quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibite, vel ostense) singuli in sua Ciuitate, & diocesi publicent ac publicari, easque iuxta earum continentiam, & tenorem vna cum prædictis, ac alijs prædicti Pij V. & aliorum prædecessorum nostrorum literis, cõstitutionib. & iussionib. pro integra clausura instauratione, custodia, & firmitate editis inuiolabiliter obseruẽs, & obseruari faciant. Non obstantib. &c.

Declarantur præd. Constitutiones cum aliquorum dubiorum discussione, & resolutione post Nauar. in d.c. statuimus nu. 54. per Emanuel. Rodetic. tomo 1. regular. quæstio q. 44. art. 3. & 4.

Decreto in super Concil. Trid. sess. 25. de regula. c. 5. prouisum est his verbis. Ingressi intra septa monasterij nemini liceat, cuiuscunque generis, aut conditionis, sexus, vel ætatis fuerint sine episcopi, vel superioris licentia in scriptis obiecta sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda. Dare autem tantum episcopus, vel superior licentiam debet in casibus necessarijs, neque alius villo modo possit etiam vigore cuiuscunque facultatis, vel indulgi hætenus concessi, vel in posterum concedendi, Hætenus verba Concilij.

Amplia vt nec etiam ipsi superiores possint ingredi extra casus necessarios per Constitutionem Greg. XIII. publicatam Romæ die 30. Decemb. 1582. fol. 1308. in Bullar. tenoris seq.

Grego-

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei.

DVbiis qua emergunt declarationis remedium expedit adhibere, cum igitur *Cögru-*
 super eo quod optima primam ratione Concilium sanxit Tridentinum, de *it ti-*
 inde in constitutione sel. recor. Pii Papæ V. prædecessoris nostri, nonis Iunii Pon- *zul. de*
 tificatus sui anno tertio, atque item nostra idibus Iunii Pontificatus nostri anno *stat. re*
 quarto editis, fuit prouisum, ne cui in posterum nisi in casibus necessariis septa *gul. in*
 Monasteriorum Monialium ingrediendi concederetur licentia, a nonnullis du- *6.*
 bitatum fuisse sciamus circa personas, qua alterius ad id licentia non indigent,
 sui auctoritate officii nituntur, an liceat eis pro libito suæ voluntatis huiusmodi
 septa ingredi, vel potius seruare debeant ipsi quoque regulam a concilio præscrip-
 tam, nos omnem hæsitacionis materiam tollere, & viam scandalis præcidere, ac
 sancti monialium quieti consulere volentes, harum tenore auctoritate Apostoli-
 ca declaramus, prælatos omnes tam seculares, quam regulares quibus cura, &
 regimen Monasteriorum Monialium quouis modo incumbit, facultate sibi ex
 officio attributa ingrediendi monasteria prædicta ita demum uti posse, si id faciãt
 in casibus necessariis & a paucis ijsque senioribus, ac religiosis personis comitati,
 quocirca vniuersos, & singulos episcopali seu maiori, ac etiam Cardinalatus di-
 gnitate præditos, nec quorumuis ordinum Abbates Priores, Ministros, & alios
 quoscunque superiores regulares serio monemus, ut facultate huiusmodi qui eã
 habent, præterquam in casibus, ut præfertur, necessariis, neuiquam utãtur, quod
 si cõtrafecerint, eadẽ auctoritate Apostolica statuimus, atque decernimus, qui põ-
 tifficalis dignitatis fuerint, eos pro prima vice, qua contrafecerint, ingressu ecclesię
 interdictos, pro secunda a munere põtifficali, & a diuinis suspensos ac deinceps
 ipso facto, absque alia declaratione excommunicatos existere. Regulares vero
 omni officio ac ministerio priuatos. excommunicationi similiter subiaccere. Non
 obstantibus, &c.

Qui tamen habet licentiam a superioribus ingrediendi monasteria Monialium
 in casibus necessariis, & vtuntur ea extra casus necessarios ingrediendo, incur-
 runt excommunicationem lata sententię Summo Pontifici reseruata, cum pri-
 uatione, & inhabilitatione, & extenditur etiam ad moniales admittentes per al-
 teram constitutionem. Greg. xiii. Romæ publicatam die 24. Iunii, 1575. fol. 1229.
 in Bullario, vbi etiam reuocauit omnes licentias tenoris sequentis.

Gregorius episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam
rei memoriam.

VBi gratia, & indulta ab hac sede concessa successu temporis incommodum
 afferre noscuntur, expedit illo salubri præsentis consilio submoueri. Pro-
 inde sanctimonialium quieti, & tranquillati consulere, ac omnia qua illas a spiri-
 tualium rerum cogitatione, & exercitio auocant, impedimenta tollere, periculaq;
 & scandala ab eis remouere cupientes auctoritate præsentium reuocamus, &
 abolemus omnes; & quascunque licentias, ac facultates ingrediendi Monaste-
 ria, domos, & loca Monialium, ac etiam virorum quorumuis ordinum, quibus
 uis

uis etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, & alijs cuiuscunque status & conditionis mulieribus, ac etiam omnes, & quascunque licentias ingrediendi Monasteria, domos, & loca ipsarum sanctimonialium, quibuscunque viris, etiam eiusdem status, & dignitatis tam a prædecessoribus nostris, quam etiam a nobis, & sedis Apostolicæ legatis, aut alijs ex quibusvis quantumcunque virgentibus causis, sub quibuscunque tenoribus, & etiam derogatorijs derogatorijs, reuocatorum restitutorijs, alijsque efficacioribus clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumue Principum cōtemplationem, vel supplicationem concessas, confirmatas ac etiam iteratis vicibus renouatas; Cassamusque & annullamus literas desuper confectas, & processus habitos per easdem, Inhibentes eiusdem, qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, super qua a nemine nisi a Romano Pontifice (præterquã in mortis articulo) absolutionis beneficiũ possit impertiri, ne ipsarũ licentiarũ prætextu Monasteria huiusmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatissis vero nec non Abbatibus, Conuentibus, & alijs Monasteriorum vtriusque sexus superioribus, & personis quocunque nomine vocentur, districte præcipimus, sub eadem excommunicationis pœna, nec non priuationis dignitatum, beneficiorum, & officiorum suorum ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, ne in monasteria, domos, & loca sua quemquam prætextu huiusmodi licentiarum, & facultatum ingredi faciant, vel permittant. Quin etiam sub eisdem pœnis ipso facto incurrendis prohibemus, atque interdiciamus omnibus, & quibuscunque personis ecclesiasticis, & secularibus, ac etiam ordinum quorumcunque etiam mendicantium regularibus, ne prætextu licentiarum ab episcopis, vel superioribus, quibus illas concedendi casibus necessarijs tantum ex Decreto Concilii Tridentini tribuitur, ne monasteria ipsa monialium pro libito, sed necessitatibus virgentibus duntaxat ingredi, neue moniales sub eisdem pœnis illos aliter admittere præsumant. Non obstantibus præmissis &c.

Amplia dictam constitutionem includere etiam intrantes septa monasterii non habentes licentias ex declaratione, & mente Pii V. & Greg. xiii. relata per Nauar. in cap. statutus. sub num. 62 in 7. nota. 19. quaest. 3. commentar. 4. de regula, & in Manuali confess. cap. 37. sub num. 150. in impresso ab anno 1544. post quartam recognitionem ipsius auctoris, vt dictum fuit, supra in verbo monasteria Regularium virorum fol. 306. qui vero intravit ad malum finem non poterit absolui a confessarijs habentibus facultatem absoluendi a casibus Sedi Apostolicæ reseruatis vt patet ex declaratione decreti, quo prohibetur absolutio a casibus reseruatis relata supra in verbo casus reseruati fol. 163. ante tamen dictas constitutiones Pii V. & Greg. xiii. contra intrantes absque licentia per decretum Conc. Trid. sess. 25. cap. 5. de regula. excommunicatio non erat reseruata, & consequenter poterat absolui ab episcopo cap. nuper, de sent. excom. alias explanationes vide per Eman. Roder. in d. tomo. 1. q. regular. q. 47. in plures articulos diuisa.

Extensionem, quam hic ex Nauarri testimonio posuimus videlicet, ex vi Bullarum Pii V. & Gregorii XIII. vetari illum ingressum cum censura Summo Pontifici reseruata, non solum ex pretextu licentiarum, facultatum, sed etiam ingressum absque tali facultate negat Franc. Suarez de censur. dispu. 21. Sect. 6. exco. 6. affirmans, vt præf. Bullæ sub ea limitatione, & conditione sint intelligenda, nempe quo ad ingredientes solum ex præsumptione, & pretextu facultatum ad id concess-

concessarum, non autem quo ad ingredientes ex alio titulo, & capite; Negat itidem Roderic. tomo. 1. quæst. regul. quæst. 48. artic. 2. respondens ad Nauarrum, quia cum declarationis Gregorij. XIII. ab ipso Nauarro insinuata non extet literæ authenticæ, virtute quarum fieri valeat præd. extensio, debet illa pœna excommunicationis restringi ad actionem prohibitam scilicet ad ingressum ex prætextu facultatum tantum, prout verba sonant; sed salua pace tantorum virorum præfata Bullæ satis videntur illam declarationem, & extensionem recepisse, & assumpsisse, ex communi obseruantia Prætorij Sacræ Pœnitentiariæ, cuius ibi meminimus, & quæ sufficere debet ad illarum constitutionum interpretationem, cû stylus Rom. Curia faciat ius ad tex. in c. ex literis, vbi notat Panor. num. 6. de constitut. & in c. quam graui. de crim. falsi.

De puellis causa educationis fuit rescriptum a Sacra Congregatione D. Episcopo Hieracensi tenoris sequentis. Reuerendissime Domine, ex Sacra Congregatione Cardinalium Trid. Concilij Interpretum Amplitudinis tuæ nomine quaesitum est, An Puella in Monasterijs Monialium educationis causa permanere possint, ij vero sic censuerunt ad te scribendum, iam dudum ab eadem congregatione statutum esse nullo concilij decreto prohiberi, quo minus Puellæ in monasterijs monialium educerentur; si tamen eadem monasteria ante concilium confueverint huiusmodi Puellas recipere, sicque a superioribus monasteriorum scriptam licentiam impetrarint; atque Abbatissa, & reliquarum monialium consensus accesserit, tum vero hæc ipse Puellæ eo vestitu in monasteria intromittantur, qui virginali pudori, ac modestiæ conueniat, nullamque secum famulam adducant, nec manere in eis possint, nisi vsque ad ætatis suæ annum vigesimum quintum, atque in eis dum erunt eandem seruent clausuræ legem, quam moniales ipsæ, & sic semel exierint nullam habeant ad ea reuertendi facultatem. Proinde Congregatio his literis impertiendam tibi hanc facultatem duxit, vt quotiescunque in ista tua Ciuitate, & diocesi Hieracensi id expedire amplitudo tua iudicauerit, possit permittere Puellas in monialium monasteria, in quibus pie, & honeste instituantur introduci, adhibitis tamen conditionibus superscriptis, & bene in domino valebit. Romæ die vltima Augusti, 1575. Amplitudinis tuæ vti Frater.

Philippus Boncompagnus Card. Sancti Sixti.

Decem, & septem declarationes Sacræ Congregationis Cardinalium circa receptionem Puellarum, & aliarum mulierum quo ad educationem, & mansiōnem in monasterijs recenset Emanuel Roderic. tomo 1. quæstio. regular. q. 46. artic. 10.

Mulieri nuptæ permanere volenti in monasterio ex causa rationabili an repugnet. vnicum, de statu regul. in 6. Conc. Trid. sess. 25. c. 5. & constitutio Pii V. vide Nauar. in conf. 5. de diuor. in nouis. cum apostilla.

Quantum vero attinet ad egressum ipsarum monialium vltra dictam Cōstitutionem Bonifacii viij in c. vnicum, de statu regul. in 6. & Conc. Trid. sess. 25. c. 5. de regula. per hæc verba.

Nemini autem sanctimonialium liceat post professionem exire a monasterio etiam ad breue tempus, quocunque prætextu nisi ex aliqua legitima causa ab episcopo approbanda; indultis quibuscunque, & privilegiis non obstantibus.

Hactenus verba Concilij, extat etiam constitutio Pii V. Romæ publicaa die 27. Febr. 1570. fol. 1069. in Bulla. tenoris sequentibus.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam
rei memoriam.

*Cōgruit
ti. de sta
tu regu.
in 6.*

DEcoti, & honestati omnium sanctimonialium, quarum Iesus Christus Do-
minus noster sponsus est, ut in puritate, & castitate superædificantes, in ip-
so feliciter inhabitare valeant, consulentes ea, quæ illarum exstimationi deitate
re possent, decet nos consulto summovere. Sane periculo, & scandalo plena res
est, ac regulari obseruantia vehementer aduersatur, sanctimoniales aliquando
parentes, fratres, sorores, aut alios agnatos, vel cognatos, nec non monasteria, &
alia filiationes nuncupata, etiam eis subiecta visitandi, aut infirmitatis causa, alio
ve prætextu a monasterijs exire, & per sæcularium personarum domos discurrere,
& vagari, quo veluti colore eximium, quoque honestatis, & pudicitia decus,
in discrimen committunt. Vnde nos malo huic pro nostro pastoralis officij debi-
to salubriter occurrere volentes, inhærentes etiam decreto Sacri Concilij Triden-
tini de clausura Monialium disponenti, ac alijs nostris literis super huiusmodi
clausura editis adiicientes, volumus, sancimus, & ordinamus, nulli Abbatissa-
rum, Priorissarum, aliarum. ue monialium, etiam Cartusien. Cisterciens. Sancti Be-
nedicti, & mendicantium, & quorumcunque aliorum ordinum etiam milita-
rium, ac statuum, graduum, conditionum, dignitatum, ac præ eminentiarum exi-
stentiam, etiam a Regia, vel Illustri prosapia ortarum, de cetero etiam infirmita-
tis, seu aliorum monasteriorum, etiam eis subiectorum, aut domorum parentum,
aliorumue consanguineorum visitandorum, aliaue occasione, & prætextu, nisi
ex causa magni incendii, vel infirmitatis lepræ, aut epidimix, quæ tamen infir-
mitas præter alios ordinum superiores, quibus cura monasteriorum incumberet
etiam per episcopum, seu alium loci ordinarium, etiam si prædicta monasteria
ab episcoporum, & ordinariorum iurisdictione exempta esse reperiantur, cogni-
ta, & expresse in scriptis approbata sit, a monasterijs præfatis exire: sed nec in
prædictis casibus extra illa nisi ad necessarium tempus stare licere. Aliter au-
tem quam ut præfertur egredietes, seu licentiam exeundi quomodocunque con-
cedentes, nec non comitantes, ac illarum receptatrices personas, siue laicas, aut
sæculares, vel ecclesiasticas consanguineas, vel non, excommunicationis maioris
lata sententiæ vinculo statim eo ipso absque alia declaratione subiacere, a quo
præterquam a Romano Pontifice, nisi in mortis articulo absolui nequeant. Et
insuper tam egressas, quam Præsidentes, & alios superiores prædictos eis licen-
tiam huiusmodi concedentes, dignitatibus, officiis, & administrationibus per
eas, & eos tunc obtentis priuamus, & illas, & illos ad obtenta, & alia in posterum
obtinenda inhabiles, nec non licentias, & facultates, seu indulta, & priuilegia ex
eundi a monasterijs, & extra illa standi a nobis, seu alio Romano Pontifice præ-
decessore nostro, ac Sedis Apostolicæ Nuncijs, & legatis, etiam de latere, ac maio-
re Penitentiario, aut ordinum prædictorum superioribus aliisque personis sub
quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis reſtitutiuis præseruatiuis,
mentis attestatiuis, etiam nouam gratiam, & datam concedentibus, aliisque effi-
caciorebus, & efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis
in genere, vel in specie, etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostoli-
cæ potestatis plenitudine, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Princi-
pū, nec non Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium intuitu, & contemplatione,
ac instantia, vel alias quomodolibet concessa (quæ profus abolemus) ac literas
desuper.

desuper confectas, & in posterum concedendas, & conficiendas nullas, & inue-
lidas, nulliusque roboris, & momenti fore, nec illas habentibus, & habituris suf-
fragari posse, & ita per quoscunque Iudices, & commissarios quauis auctoritate
fungentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet aliter iudicandi, & interpretandi facul-
tate, & auctoritate iudicari, & diffiniti debere, irritum quoque, & inane quicquid
fecerit, super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit
attentari, decernimus. Mandantes vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus
nostris Patriarchis, Primatibus; Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum ordi-
nariis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub obtestatione diuini Iudicij, & intermi-
natione maledictionis aeternæ, quatenus per se, vel alium, seu alios presentes lite-
ras in Ciuitatibus, & diocesis propriis, quolibet anno publicent, omniaque
in illis contenta, nec non præfatum decretum ipsius Concilij, quod incipit Boni-
facij octauij, diligenter, & inuolabiliter sub censuris ecclesiasticis, aliisque præfa-
tis pœnis, & in eodem decreto contentis obseruent, & obseruari faciant, & procu-
rent, contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, etiam aliis
pœnis, auctoritate nostra appellatione postposita compescendo, nec non legiti-
mis super his habendis seruatis processibus, pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus ag-
grauando interdictum ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc si opus
fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus præmissis.

De monialibus an ex aliis causis iustis præter tres contentas in prædicta Cõsti-
tut. Pii V. possint a monasteriis exire post Nauar. in c. statuimus 19. q. 3. commen-
tario quarto de Regularibus sub nu. 47. vbi hanc extrauag. declarat. late differit
Ioan. Gutierrez lib. 1. cano. quæst. c. 14. & Emanuel. Roderic in libro quæst. regul.
tom. 1. quæst. 49. art. 3. & 5.

Aduertendum tamen est, quod contra loquentes cum monialibus nulla adest
censura, & pœna imposta a iure communi, sed tantum per edicta ordinariorum
locorum, & episcopi per eorum statuta solent fulminare excommunicationem,
inquit Abb. in capitul. monasteria, de vi. & hon. cleric. vbi text. contra frequen-
tantes monasteria monialium, & quantum ad regulares attinet, non possunt ho-
die loqui cum monialibus per decretum Sacræ Congregationis tenoris sequen-
tis.

DECRETVM, QVORELIGIOSIADMONIALIUM
Monasteria, cuiuscunque Ordinis accedere prohibentur,
nouissime reformatum.

Illustrissimi, & Reuerendissimi Domini Cardinales, Sacræ Regularium Cõgre-
gationi Præfecti ad occurrendum scandalis, quæ contingere possunt, alijsque
iustis, & rationabilibus causis animû pie mouentibus, de speciali, & expresso mã-
dato S. D. N. D. Sixti diuina prouidentia Papæ V. viuæ vocis oraculo eis facto, de
creuerunt, & mādauerunt, nulli post hac Religioso, cuiuscunque ordinis, gradus, qua-
litate, & dignitatis existat (superiore, cui monasterij, seu domus cura incumbit, vi-
sitatore, vel visitatoribus, cõfessorioque ordinario, & extraordinario, cû ad tẽpus
deputabitur dũtaxat exceptis) licere absque licẽtia expressa eiusdẽ Sacræ Cõgrega-
tionis accedere ad Monasteria, seu domus quauiscũq; Monialium, vel seruorum, siue
sui, siue alterius cuiusuis ordinis, ad colloquendum, siue tractandum cum eis.
Quod si aliquando mādato sui supertoris aliquos religiosos ad prædicandũ Ver-
bunt

bum Dei, vel ad celebrandas Missas in ipsarum monialium, seu sororum ecclesiis siue oratorijs exterioribus, siue extra claustra existentibus mitti contigerit, prohiberūt ne dicti Religiosi vlllo quæsito colore, moniales, sorores, aut quamlibet aliam personam, intra clausuram degentes alloqui possint. Confessariis autem similiter interdixerunt, ne in ædibus monasterij, seu domus, vel monasterio; seu domui monialium, aut sororum contiguis pernoctent, aut alios pernoctare faciant, vel alias secum retineant, neue extra tempora generalium confessionū, quibus soli tantum confessario, refectioem diurnam accipere vix permittitur, & tunc demum videlicet cum sua habitatio, aut virorum domus, vel monasterium in quo degit, a monialium, seu sororum monasterio, vel domo nimium distat nisi tamen, & eo casu contrarium specialiter constitutum sit) ibi nullo modo comedant, reficiantur, aut cibum sumant. Quæ omnia, & singula sub pœnis priuationis officiorum, ac vocis actiua, & passiva ipso facto incurren. alijsque eiusdem Congregationis arbitrio, præceperunt inuiolabiliter obseruari, intuentes cunctis RR. Patribus, Generalibus, Provincialibus, & alijs quorumvis monasticorum, & mendicantium ac non mendicantium ordinum, & congregationum superioribus, ad quos spectat, quatenus infra terminum unius mensis, a die quo præfens decretum ipsis notificatum fuerit, computandi, debeant eiusdem decreti copiam cum huiusmodi præcepto omnibus suorū ordinum, & Religionum monasterijs, domibus, & conuentibus intimare, & notificare, & intimaſſe, & notificasse, ne vllam aliquando desuper ignorantiam in futurum allegare, aut prætere de quo quomodo possint. Romæ Nonis Maij. 1590.

F. Michael Bonellus Card. Alex.

Georgius Palearius Secr.

Romæ, apud Paulum Bladum Impressorem Cameralem. 1590.

Decretum hoc fuit extensum etiam ad regulares S. Ioannis Hierosolymitani, vt Sacra Congregatio scripsit Vicario Neap. sunt enim vere religiosi vouentes tria substantialia vota, Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ, iux tradita per Nauar. in conf. 2. num. 2. & 3. de conuers. coniugar. & in conf. 12. de regula. in nouis ac gaudent privilegio clericali, nempe canonis, fori immunitatis, ut per Emanuel. Rodric. tomo 1. quæst. regularium q. 1. art. 6. dum tractat utrum professio in ordinibus Militatibus sit religiosi. ubi refert quod prædicti habent ex privilegio Pontificio, ut non comprehendantur sub iure aliquo religiosorum, quantum ad odia, & rigores, ex Per. de Aragon. 2. 7. q. 88 articu. 11. ad ult. & faciunt ista per Abb. in rubr. de regularib. & quo ad eos potest dici fauorabile hoc decretum, quia quando agitur de euitando animorum periculo etiam in pœnalibus, & odiosis admittitur extensio. Panor. in c. ex tenore num. 6. qui filij sint legit. Granet. de antiquit. tēpor. par. 4. sect. Videamus, num. 10. Rota Rom. in decis. diuers. vol. 2. decis. 29 num. 10. & dixi supra in uerbo casus. referuati num. 3. fol. 154.

Dubitari posset, An regulares adeuntes monasteria monialium absque Episcopi licentia incidat in pœnam excommunicationis, quam Episcopus suo

suo ed. do proposuit. Respondetur, quod non, si Regulares habent ex privilegio non posse ab Episcopis excommunicari, & alias sic excommunicati, non possint ab solui a suis Superioribus, sed ab Episcopo, qui sibi hanc absolutionem reservavit, & ita Sacram Congregationem respondisse die 9. Aprilis 1587. ex Capuccino in Compend. Mendic. refert Roderic. tomo 1. quest. regul. quest. 45. art. 2. in fine.

Hinc tangenda veniunt duo quaesita, sed remissive, quorum alterum est. An Episcopi possint declarare excommunicatos a iure, vel Apostolicis Constitutionibus regulares exemptos habentes privilegium, ut excommunicari, & suspendi non possint. Pro cuius resolutione adde tex. in clem. 1. & ibi Cardin. Zabar. num. 24. & Panor. nu. 21. de privileg. Felin. in c. non potest sub nu. 3. de sent. & re iud. & Henric. in Sum. lib. 7. de indulgent. cap. 25. sub §. 7. Et quid si per edictum sub excommunicationis pena prohibiti essent certum peccatum committere, quod publice perpetrassent, an Episcopus possit eos excommunicatos denunciare, videndus est Navar. in cons. 2. de senten. excomm. in nou. Alterum est quaesitum, An statutum Episcopi excommunicans ad monasteria monialium intra diocesim existentia, sed exempta, & subdita regularibus, valeant, ligentque tam subditos, quam non subditos ad illa accedentes. Ad quod videndi sunt Gemin. Ancharan. & Franc. in c. unico, de statu regul. in 6. Henric. Bott. in tract. de Synodo Episc. par. 3. art. 1. conclu. 13. nu. 40. examinat Iason. in cons. 83. nu. 6. vol. 1. & declarat Rolan. a Valle in cons. 33. sub nu. 46. vol. 3. ac faciunt dicta per Syluestr. in verbo Excom. 4. nu. 12. & seq. Quo vero ad licentiam petendam pro accessu ad huiusmodi monasteria exempta refertur Sacram Congregationem censuisse facultatem concedendi licentiam ad eundem ad colloquium cum monialibus Regularibus subiectis, spectare ad ipsos Superiores Regulares, nisi esset consuetudo legitime prescripta, ut huiusmodi licentiam quo ad monasteria, que regularibus subsunt, ab Episcopo tantum, vel ab Episcopo, & Superiore regulari coniunctive obtinerentur, tunc enim consuetudinem esse observandam, & Neapoli observatur, ut accedentes ad monasteria etiam exempta petant licentiam a Vicario monialium.

Sed an liceat Episcopo licentiam dare matris, sororibus, & consanguineis monasterium ingrediendi causa visitandi filiam, vel sorores, quae graui aliqua infirmitate detinerentur. Respondetur negative etiam si essent in mortis periculo, & minus quando filia, aut alia professionem emitterent, vel habitum susciperent religionis ex declaratione Sacrae Congregationis, quam recenset Roderic. tomo 1. quest. regul. q. 46. art. 1.

Quantum vero attinet ad reformationem monialium extant infra scriptae ordinationes tenoris sequentis.

ORDINATIONES QVÆDAM PER ILLUSTRISSIMOS & Reuerendissimos DD. Cardinales, super Congregatione Regularium deputatos datae Reueren. Dominis Visitoribus Apostolicis Monasteriorum Sanctimonialium Civitatum Neap. & Salerni. sub die 2. Iunii. 1589. Et per eosdem Illustrissimos DD. Cardinales reformatae, & modificatae, sub die 12. Iulij. 1592. ut eas perpetuo observari, & custodiri mandent, & operentur, &c.

IN quolibet Monasterio non habeantur, nec permittantur plures Crates ferreae, seu fenestrae collocutoriae, quam vna, aut ad summum dua.

- 2 Ha nullo modo in ecclesiis sint, sed extra eas tantum.
- 3 In monasteriis vero, in quibus hactenus laminarum vsus non est introductus, in fenestris collocatoriis ponuntur binæ crates ferreæ introversa altera, altera extroversa, & distantes ab invicem saltem per spacium duorum palmorum, vel totius crassitudinis muri, nec non spise seu stricte adeo ut nec puellæ manus per foramina transmitti possit. Inque exteriori crate figantur clavi ferrei eminentes, & acuti ita ut locuturi facies illi nequeant adherere, & colloquentium verba exaudiri valeant.
- 4 In fenestellis Confessionibus configantur etiam laminæ ferreæ, scilicet cum minutis foraminibus, e quibus, nec ipsæ moniales cernere, vel spectare quæpiam, nec a quopiam villo modo cerni, aut spectari possint.
- 5 Fenestella vnde Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum percipiunt alta sit dimidiato palmo, lata vero integro, quæ binis foriculis totidèque seris, & clavis alteris intrinsecus, alteris forinsecus occludantur.
- 6 Tam in ingressu, seu in habitu regulari suscipiendo, quam in professione emittenda velo suscipiendo, vel consecratione monialium, in quibus monasteriis Ordinis, vel regulæ S. Benedicti mos est, ut consecrentur, fas ne sit eis munera, xenia, dona vel aliud quidlibet singularibus, vel particularibus monialibus dare, vel erogare, sed quicquid a cognatis, vel affinis donatur, vel offertur, id uniuersum tribuatur, & referatur in commune, nec lauta, aut sumptuosa, siue succulenta contiuia fiant, aut permittantur; sed sobria tantum, quæ sacras vii gines deceat spiritus corporisque recreatio concedatur.
- 7 In quouis monasterio eligatur quotannis Magistra Nouitiarum, cui vni curæ sit illas instituere, nec eidem curæ siue illis instituendis materiteræ, seu Amicæ, vel quæuis aliæ, etiam qualibet cognatione coniunctæ, se immisceant villo pacto.
- 8 Ad ianuam monasterii, vestibulum sit binis foribus munitum, in quod moniales nunquam intrent, dum fores exteriores, uel aperta sint, uel mox aperiende, ne inde unquam moniales spectare, aut spectari possint.
- 9 Collocatorium interius locus sit seris oclusus, in quem nulla monialium ingrediatur, nisi uocata, & a sua superiore uenia ei data, ibique auscultatrices huic muneri designatæ semper intersint, & assistant: Quæ quicquid dicatur audire debeant, nisi futurus sermo secretum exposularet, quo casu, de Abbatisse, siue Priorisse licentia propinquioribus consanguineis, remotis arbitris, permitti posset.
- 10 Non scribant literas iniussu Superioris, scilicet, Abbatisse, siue Priorisse, nec dent, neque ad eas Missas, recipiant, nisi ante ab eisdem fuerint perlectæ.
- 11 Presbyteris, Confessariis ab Abbatisse, Prioris, uel aliis Prefectis monasteriorum statuatur æqua, & idonea elemosyna siue prouitio, quæ pro communi monasterii persoluatur, si autem uicissitudo munerum quantumuis exigui valoris, quæ sibi cum monialibus possint intercedere omnino interdicta sit, sub pena perpetuæ suspensionis ab audiendis, tam illarum, quam quorumuis aliorum confessionibus, in quam ipso facto incurrant.
- 12 Nulla monialis, vel Conuersa, dona, munera, & pecuniam, aut aliud quippiam, etiam charitatis, aut pietatis, vel elemosynæ nomine, siue intuitu, cuiuscunque personæ, tribuat, donet, aut largiatur, sed si ex aliqua iusta, vel rationabili causa aliquid dandum, vel tribuendum visum fuerit, id a Prefecta, seu Superiori monasterij, & re communi fiat.
- 13 Praesertim vero caueatur, ne qua monialis, vel Conuersa quicquam ex bonis monasterij det, aut donei, nec ex eis quidem, quæ in usum suum assignantur, nisi de licentia Abbatisse.

- 14 Neque ullius generis bellaria, edulia, esculenta, ientacula, offellas, confectio-
nes, & sirupata, vel alia similia quæcunque conficiant, aut coquant, vt illa ven-
rent, donent, aut largiantur, nisi de licentia Abbatis, & de rebus modicæ impen-
sæ, & in confanguineos tantum.
- 15 Moniales, officiales monasterij, in suis muneribus obeundis nihil nisi de re, &
pecunia monasterij expendant.
- 16 Denuncietur cunctis Sanctimonialibus cuiuscunque ordinis, Religiosas pro-
fessas, quæ testamentum faciunt, vel de rebus sibi in vsum assignatis disponunt,
mori, & decedere proprietarias, illasque censuris, & pœnis a sacris Canonibus, re-
gulis, ac ordinum, & monasteriorum Constitutionibus, atque aliis ordinationi-
bus contra proprietarios editis, & promulgatis subiaccere, ac obstrictas esse: Item-
que contractus, & instrumenta, in quibus moniales ab eorum monasterio emunc-
annuos redditus, quoad ipsæ vixerint, vel etiam vt post ipsarum obitum alia suc-
cedat, & similia, nullius sint roboris, vel momenti, sed irrita, & inania, ac proin-
de ijs defunctis cuncta omnino monasterio incorporantur, cui sunt redditus hu-
iusmodi acquisiti.
- 17 In quouis monasterio sit infirmitas communis, & vbi non fuerit, a Superio-
ribus extrui, vel fieri quam primum curetur, etiam si res postulat, sub censuris, &
pœnis eis beneuolis, in eam autem recipere teneantur, in virtute sanctæ obedi-
entiæ, omnes moniales, & Conuersæ, tam Professæ, quam Nouitiæ ægrota, qui-
bus opus sit Medico, nec Medicus quampiam secundo inuisit, nec inuisere per-
mittatur a Præfecta monasterij, neque medicinam præscribat extra infirmitatem
sub pœna excommunicationis. Neque etiam extra illam cõfessarii monialium depu-
tati cuiusuis audiant confessionem, sub pœna suspensionis ab illarum, & aliorum
quorumuis confessionibus audiendis, in quam ipso facto incurrant: Si tamen ali-
qua monasteria ob angustiam loci, aut ob nimiam paupertatem, non possent ita
statim extruere infirmitatem: Ordinarius, siue Superior visitet monasterium, & il-
lis præscribat certum locum, & assignet spacium temporis in tra quod omnino debeat
exequi, & quo ad impensam necessariam pro fabrica videat idem ordinarius, vt
per elemosynas, aut per alios sibi beneuolos modos ei provideatur, & quam pri-
mum de his quæ egerint, Congregationem certiorum faciant.
- 18 Ægrotantibus autem, & Infirmis, in Infirmitate decumbentibus ex ea pecunia,
quæ in eam causam, vt infra, assignabitur, suppeditentur omnes sumptus, & ex-
pense pro victu, alimentis, lectulis, & medicinis, & aliis reb. necessariis ad illarum
morbos curandos, ac valetudinem consequendam.
- 19 In ea vero nulla audeat aliunde particulares sumptus sibi facere, quo circa Vi-
sitatores, & exinde Superiores in monasterijs, in quibus huiusmodi subuentio-
nes non ponuntur in communi deposito, assignabunt huiusmodi Infirmitati
communi redditus sufficientes tam ex communi mensa monasterij, quam ex as-
signatis rebus, censibus, & bonis ad singularum; seu particularium monialium v-
sum, siue sustentationem pro ea rata tamen, quæ eis videbitur huic negotio satis
esse.
- 20 Eligatur autem monialis, solitudine, sedulitate, & charitate præstans,
quæ ægrotantium sororum cum omni studio, & pietate curam gerat, fide-
literque pecuniam sibi commissam administret, cuius rationem reddere teneat-
tur.
- 21 Ei autem constituentur tot Moniales conuersæ auxiliares, quot videbuntur ei
muneri satis esse.

- 22 Nulla audeat accedere ad Infirmariam tanquam agrotans, vel infirma, nisi febriliter, vel alio morbo laboret, quem ibi curare oporteat de consilio Medici, qui ad restitutionem expensarum in foro conscientia teneatur, si cui huiusmodi consilium dederit, ubi opus non erit.
- 23 Omnes fenestrae, vel foramina, quae fuerint in claustrorum parietibus, e quibus moniales foras spectari possint, omnino occludantur, permissis solum fenestris aliis, quibus ad lumen excipiendum necessarius, quae tamen talia sint, ne inde vllomodo prospici, aut prospicere queant.
- 24 Monialibus, & earum ecclesijs, non permittatur cantus figuratus, sed tantum firmus, ac praeterea, etiam ex omnibus monasterijs omnia instrumenta musicae (exceptis organis, quae in exteriori ecclesia permittantur, tollentur.
- 25 Sola moniales officium diuinum in suis ecclesijs celebrent, ita vt nulla regularis, vel saecularis, aut alia quaelibet laica persona, ad id quomodolibet se ingerat, sed tantum Sacerdotes, & Clerici deputati, vel deputandi ab Ordinario, siue Superiore, pro celebrandis Missis, in die solennitatis monasterij, ad ea sua munera ob eunda, quae sint ex vsu necessario ecclesiae cuiusmodi sunt missae celebratio, benedictiones, & his similia, quae per moniales expediri non possunt, accedant.
- 26 Nulla monialis, vel Conuersa, vel quavis alia persona, etiam quae non sit de monasterio, audeat alias priuatas sibi Missas celebrari facere in ecclesijs monasteriorum monialium, praeter eas, quae a Cappellanis deputatis communibus impensis monasterij celebranda sunt.
- 27 Quia vero in quibusdam monasterijs quamplurimae Missae, quae magnum Sacerdotum numerum requirunt, celebrari debent ex testamentis, vel relictis, & alijs dispositionibus, & nihilominus ob defectum Cappellanorum, aut monasteriorum paupertatem, vel alia de causa omittuntur, vel omitti oportet, mandatur Dominis visitatoribus, & successiue Ordinarijs, & Superioribus, vt ei rei opportune provideant, iuxta Decreta Sacrosancti generalis Concilij Tridentini, & Provincialis Synodi Neapolitanae, aut alia meliori ratione consulentes, ac referant huic Sanctae Sedi.
- 28 Nulla Monialis, vel Conuersa cum aliquo Aduocato, Procuratore, Sollicitatore, Executor, alioque negotiorum Gestore quodcumque negotium, causam, vel litem pertractet, nisi cum solis ijs, qui pro communibus negotijs, causis, & litibus Monasterij procurandis, & deferendis deputati sunt, & de licentia Praefecti eiusdem monasterij.
- 29 Vectores, qui vinum pro vsu monasterij, vel etiam aquam Balneorum pro Infirmis conuehant, monasterium ingredi nisi interdum nullatenus permittantur.
- 30 Ad conficiendum Panem, vel etiam ad cernendam farinam nemo in monasterium intres, quod si alia de causa necessaria, & vrgenti intrauerit, istiusmodi operam ne praestet.
- 31 Abijciantur e Monasterijs omnes Catelli.
- 32 Collocutoria exteriora fores ne habeant, quae possint occludi, sed omnia pateant.
- 33 Ianitrices, & quae Sacrificia curam habent, & Comitatrices, quae ingressos comitantur, quadraginta annis non paucioribus natae sint.
- 34 Comitatrices, Confessarios, Medicos, Chirurgo, & alios, qui ex necessitate intra claustra pro tempore aduerti oportet, ubi ingressi fuerint, semper comitentur.

- 35 Omnino assignetur confessorius extraordinarius iuxta decretum sacri generalis Concilij Tridentini, quem quævis monialis adire teneatur, cui tamen liberum sit illi sua peccata confiteri, vel non confiteri.
- 36 Nec quicquam commodato accipiant pro ipsarum ecclesiis, vel Orationibus orandis, sed proptio sint ornatu contentæ, quem nec alijs commodent.
- 37 Omnes conuersæ rei communi monasterii inseruiant, Conuersæ autem particulares nulli monialium concedantur, & quæ iam concessæ sunt in communitatem redigantur, sed si cui, vel propter infirmitatem, morbum, aut senectutem, particulari ministerio indigeat, Abbatissa, vel præfecta monasterii, ex eisdem Conuersis communibus vnâ, pluresue assignet, prout opus fuerit, ad nutum tamen ipsius reuocabiles, & ex industria, aliam, vel alias vicissim ad tempus substituatur, vt necessitati vniuscuiusque sit consultum, & priuato seruitio nequaquam illarum quempiam addicta, seu assignata sit, aut dici possit.
- 38 In Conuersas non recipiantur in quoquo monasterio plures tertia parte aliarum monialium, vel ad summum non nisi duæ ad rationem quinque monialium, vbi verò consuetudo est, vt ea proportio non expleatur, sed minor sit numerus Conuersarum, ea, vt pote laudabilior, obseruetur.
- 39 Famulæ sæculares, quæ in monasteriis pro illorum seruitio, & ministerio degunt, omnino dimittantur, nec habitum suspiciant, nisi prius extra monasterium dimissa ab Ordinariis illarum voluntas fuerit explorata, iuxta prædicti Sacri Concilij Tridentini Decretum, quod tamen fiat omnino gratis, neque sint supra numerum proxime definitum.
- 40 Tam Moniales, quam Conuersæ, suam queque cellam habeat, nec in vna plures commorentur, neque vna cum alia, sed seorsum qualibet in suo lectulo dormiat, seu quiescat.
- 41 Non recipiatur monialis, vel Conuersa in quoduis monasterium, nisi in eo singula, singulis monialibus, & Conuersis propria Cella, quæ siue ex muro, vel cemento, siue ex tabulis, siue ex tela in communi Dormitorio distinguantur, assignata sint, & actu eas inhabitent, & vacua supersit propria cella pro recipienda in monialem, vel Conuersam.
- 42 Visitatores numerum monialium, ac etiam Conuersarum iuxta supradictam rationem in quolibet monasterio, certum definiant, ex facultatibus, & redditibus, quæ a monasterio in communi possidentur, & ex consuetis elemosynis statuentes, in monasteriis Ciuitatis Neapolitanæ pro singulis monialibus annuatim quinquagenos ducatos, quadragenos autem pro singulis Conuersis, quæ tamen præscriptam portionem non excedant.
- 43 Verum vbi monasterium aliquas in moniales supra numerum definitum recipere voluerit, id quidem conceditur, si fuerint Cella pro eis, Vel aliud ex prædictis non oblituerit, & in dotem præterea, vel elemosynam a singulis assignetur, præsens pecunia, ex qua saltem possit emi annuus redditus ducatorum sexaginta sex illius monete in absolutum monasterij commodum, & vtilitatem conuertendus, & inalienabilis, ac perpetuo retinendus, in monasteriis vero Salernitanæ Ciuitatis (obseruatis conditionibus ceteris iam dictis) Domini Visitatores taxent certam annuam quantitatem reddituum pro loci, & personarum qualitate.
- 44 Nulla vnquam recipiatur in Monialem, nisi prius parentes, fratres, vel ii ad quos eius cura spectat promptam habuerint vniuersam pecuniam pro dote, vel elemosyna consuetam, ex qua puellæ nomine annuus redditus ematur.

Acce-

Accedente monasterij consensu, cui huiusmodi redditus alimentorum causa vltique ad professionis diem cedat, ea vero sequuta, successionis iure integer acquiratur.

45 Cum vero regularis viuendi ratio, & optimi instituti, & tuta via qua ad omnem perfectionis gradum ascenditur, sit vita communis, nihilque proprij possidere, nec pecuniam tractare, ne eam quidem, quæ in vsum cuiusque conceditur; districte præcipitur, & mandatur, vt si quæ moniales huiusmodi Sanctam, & regularem viuendi rationem elegerint, & omnia bona, redditusque quouis modo ad vsum concessa, vel reseruata a se abdicauerint, & monasterio cesserint, Abbatissa, Priorissa, vel alia Præfecta monasteriorum renunciationem huiusmodi recipere omnino teneantur, & ex monasterij bonis, & redditibus, seu introitibus in his, quæ ad victum, & vestitum, & reliquam vitæ sustentationem pertinent, illis præcipue providere, & ita opportune omnia subministrare, vt nulla re indigere permittatur. Si quis autem, vel si qua intra, vel extra monasteriũ talem pium viuendi vsum dicto, vel facto, nutu, vel signo exturbare, reprehendere, aut quouis modo impedire, maligno spiritu instigante, præsumpserit, Superiores in eum, eamue maledictionem æternam, & excommunicationis sententiam, etiam ipso facto incurrendam comminari, & infligere possint. Quinimo omnibus dictorum monasteriorum Superioribus, & Præfectis in Domino iniungatur, vt prædictarum monialium pie, & Religiose viuentium singularem curam gerant, vt pote, quæ sub speciali protectione Sanctæ Sedis Apostolicæ, nostræ, & Congregationis existunt, & vt hæc tuta viuendi ratio, dante Domino, amplificetur, de cetero, in prædictis monasterijs, Nulla ingressura monasterium, recipiantur, aut admittantur aliquo modo in monialem, vel Conuersam, nisi promiserit communis vitæ institutum prædictum amplecti, & iuxta illud perpetuo viuere; vbi vero ingressa fuerit, vna cum alijs monialibus eiusdem instituti, & obseruantia adiungatur, & cū eis viuat: Confessarij etiam sedulo hortentur, ac moneant moniales, vt prædictum communis vitæ institutum, & tutam Deo seruiendi viam sequantur.

46 In monasterijs, in quibus similiter retinentur hæctenus prouisiones, & subventiones, & non omnia in communi conferuntur, concedatur licentia accipiendi aliquam subventionem, de manibus tamen Abbatissæ, seu Præfectæ monasterij, siue depositariæ ad nutum tamen Abbatissæ, siue Præfectæ prædictæ pro suis Religiosis necessitatibus, quæ vero supersunt, Abbatissa erogata teneatur in communes vsus monasterij. Ac Ordinarij, siue Superiores monasterij quotannis exigat rationem a Depositaria, & Abbatissa, seu Præfecta prædictis de huiusmodi prouisionibus, subventionibus, & depositis, & in eas transgredientes grauiter animaduertant.

47 Vt autem ad Dei gloriam, & Monialium in Domino profectum, & animarum salutem supradictæ ordinationes debita deuotione, & reuerentia suscipiantur, Vniuersis & singulis Reuerendis Abbatissis, Priorissis, ac alijs Præfectis, & Superioribus Monasteriorum, ac monialibus, & Conuersis, in virtute sanctæ obedientia, ac sub priuationis officiorum, & perpetuæ inhabitatis, ac vocis actiua & passiuæ, atque alijs censuris ecclesiasticis, & pœnis, etiam ipso facto incurrendis, respectiue (in casibus tantum a Congregatione præscribendis; quo ad censuras, scilicet) ac alias iuxta facultates dictis Dominis Visitatoribus concessas districte præcipitur, & mandatur, vt omnia, & singula in eisdem ordinationibus contenta, obseruent, & exequantur, ac obseruari, & exequi faciant.

- 48 Præterea Dominus Ordinarius Neapolitanus, eiusque Vicarius, & Officiales in spiritualibus Generales, & prædicti Domini Visitatores Apostolici, nec non, alij Superiores Regulares, ad quos Monasteriorum cura quomodolibet spectat, studeant, ut hæc omnia inuiolabiliter obseruentur. Transgredientes vero prædictis censuris ecclesiasticis, & pœnis etiam inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis, ac aliis, prout eis videbitur, iuris & facti remediis opportunis exerceant, & castigent, cum facultate declarandi Abbatissas, Priorissas, & alias præfectas culpabiles repertas incurrisse in pœnas etiam priuationis officiorum, & inhabilitatis ad ea, atque illas sic declaratas deponendi, & puniendi, ac alias idoneas illarum loco subrogandi, & sufficiendi, quæ regularis disciplinae zelo accensæ huic reformationi inuigilare possint, & velint.
- 49 E monasteriis Sanctæ Mariæ Angelorum, Sanctæ Mariæ Consolationis, Sancti Antonij de Padua, & Sanctæ Mariæ Magdalena Neapolitana Civitatis emitantur omnes, & quæcumque puella, atque seculares mulieres, quæ educationis, vel alia quavis causa in eis morantur, Non obstantibus quibuscumque.
- 50 In monasterio Sanctæ Mariæ Angelorum, Sanctæ Mariæ Consolationis, & Sancti Antonij de Padua, nulla de cetero admittatur in monialem vel Conuersam, nec Religionis habitum suscipiat, sub pena priuationis, ipso facto, officiorum, & vocis actiue & passiuæ, tam per Abbatissam, quam per Discretas, quæ huic rei auctoritatem, vel assensum præbent, incurrenda. Ac insuper illius receptio, & professio inde sequuta irrita sit, & inanis: ac nullius sit roboris, vel momenti, sed & quæ de facto in posterum iam recepta fuerit, de monasteriis eiiciatur.
- 51 Idem quoque obseruetur in monasterio Sanctæ Mariæ Magdalena, cum propter loci in salubritatem, & alias iustas, ac rationabiles causas, Dominis Visitatoribus datum fuerit in mandatis, ut ipsi, habita ratione reddituum, tam communium, quam particularium, seu in proprios vsus assignatorum, tantum ex redditibus Conuentui, seu Mensæ monialium tribuatur, quantum videatur satis esse ad illarum congruam sustentationem; quod autem superest futuro monasterio extractendo referuetur. Datū Romæ in sacra Congregatione super Regularibus institutis, habita Domo, Illustrissimi & Reuerendissimi Domini Cardinalis Sanctæ Seuerinæ, Dei 2. mensis Iulij 1589.

F. Michael Bonellus Card. Alex. Episc. Alban.

Gregorius Paleanius Secr.

Romæ, apud Paulum Bladum Impress. Cameralem. 1592.

Sequuntur declarationes quædam quorundam prædictorum capitum tenoris sequentis.

M. D. C. Die 6. Maij, Facta relatione Sanctissimo D. N. decreuit. Ad primū, & secundum ut curet Illustrissimus D. Cardinalis Archiepiscopus decreta reformationis Apostolicæ inuiolabiliter seruari, & executioni mandari, præsertim quæ de duplicibus cratis ferreis in cap. 2. & quæ de vita communi in 45. & 46. disponuntur, hoc addito, ut Moniales teneantur præstationes omnes ipsis assignatas, superioribus fideliter notificare, & consignare in certo libro notandas, & per communes officiales monasterij exigendas, ad hoc ut in vsum ipsarum Monialium, pro singularū religiosarū necessitatibus de mandato Abbatissæ, seu aliterius

terius superioris per ministros publicos, & communes Monasterij, in totum, vel pro parte, vt opus erit quotannis erogentur.

Ad Tertium prouisum.

Ad Quartum vnicuique Monasterio vnicus tantum Confessarius ordinarius assignetur, sed per annum ter, aut quater alius extra ordinem ad prescriptum Sacri Concilij Tridentini offeratur.

Alex. Cardinalis Floren.

Locus Sigilli.

Bernardinus Episcopus Auersanus Secret.

ILLVSTRISSIMO ET REVERENDISSIMO

Signor mio osseruandissimo.

Nostro Signore stesso ha voluto vedere, & esaminare le scritture mandate da V.S. Illustriss. e date a nome delle Monache sopra l'osservanza de' Decreti della riforma de' Monasterij di questa Citta; Et essendo assai chiari li Capitoli 45. & 46. dell'Ordinationi generali; Sua Santita vuole, che' osseruino, come cantano, ne si aggiunga obligo, doue non e. E circa la difficulta, che consiste intorno l'ultimo Decreto fatto alli 6. di Maggio 1600. come s'habbia da praticare, Sua Beatitudine ha ordinato si richiari a V.S. Illustrissima, che sia lecito all'Abbadessa, e superiora ciascuno Monasterio di permettere alle Monache, che possa ciascuna di esse spendere qual che cosa delle fouentioni, che li uengono date senza passare per le ministri communi de' Monasterij, e senz' obligo d'auerne a rendere altro conto, come faria a ragione di vn scudo il mese per seruiti minuti, pur che s'osservi nel testo il Decreto come sta. E benché quanto alla vita commune non intenda Sua Santita, che le Monache professé prima della riforma, le quali non eleggono volontariamente siano astrette ad accettarla, come non le obliga meno il Sudetto Capitulo 45. così commanda, che non si ricuano nell' auuenire in modo alcuno Monache all' habito, ne alla professione, se nò sotto la intiera riforma, & osservanza della vita commune; e così in ciascuno de' sudetti casi V.S. Illustriss. si compiacerà ordinare che sia eseguita la Santa mente di Sua Beatitudine, e le bacio humilmente la mano. Di Roma il di 8. di Marzo 1602.

Di V.S. Illustrissima e Reuerendissima

Il Cardinale di Firenze.

Humiliss. Seruitore.

Sanctissimus Dominus noster Clemens Papa viij. Ad tollenda dubia, & difficultates ortas super executione, & obseruatione Capitulorum. 45. & 46. Constitutionum super regimine Monialium Civitatis Neapolitanae declarauit, ac decreuit Capitulum 45. obseruandum fore totum, vt iacet in Monasterijs in quibus iam fuit introducta, & acceptata a maiori parte monialium vita communis.

In

in aliis vero, in quibus retinentur hætenus prouisiones, & subuentiones in illa parte tantum, in qua mandatur, ut si quæ moniales huiusmodi sanctam, & regularem viuendi rationem elegerint, & eorum bona a se abdicauerint, & Monasterio cesserint, superior monasterii renunciationem huiusmodi recipere, & ex monasterii bonis in his, quæ ad victum, & vestitum, ac reliquam vitæ sustentationem pertinent, illis providere teneatur, moniales vero, quæ post easdem Constitutiones receptæ fuerint, vel in posterum admittentur in eisdem monasteriis, in quibus subuentiones retinentur, nullatenus inuita cogantur ad vitam communem, sed teneantur obseruare Capitulum 45. cum declarationibus inde secutis sub die 6. Maij 1600. & 5. Martij præsentis anni 1602. Ille autem moniales, quæ in eisdem monasterijs reperiuntur professæ ante Constitutiones, quibus idem Capitulum 46. obseruare non placuerit, priuata sint omnino voce passua, donec resipiscentes tam sanctum Institutum acceptauerint. Easdem porto Constitutiones omnes innotans sua sanctitas mandauit in ceteris omnibus obseruari, & executioni de mandatu. Romæ 26. Iunij 1602.

Alex. Card. Floren.

Locus Sigilli.

Hieronymus Aguechius Secrer.

Declaratio quomodo sint soluendæ elemosynæ pro Monialibus supra numerum recipiendis, & quando possint concedi, vel promitti loca in Monasterijs, puellis habitum regularem suscipere volentibus.

QVemadmodum sacri olim Canones, & nouissime Sacrum generale Concilium Tridentinum summa ratione decreuit, ut in monasterijs, & domibus tam virorum, quam mulierum bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, is tantum numerus cõstituitur, ac in posterum conseruetur, qui vel ex redpitibus propriis monasteriorum, vel consuetis elemosynis commode possit sustentari, ita quoque Sacra Congregatio S. R. E. Cardinalium, quæ negotiis, ac consultationibus Episcoporum, & Regularium præest, cui antiquius nihil est quam salutaria huiusmodi decreta debita executioni demandari curate, sæpius locorum Ordinariis rescripsit, ut certum numerum in singulis monasterijs monialium, etiam curæ Regularium, seu militiarum subiectis, iuxta cuiusque monasterii facultates præscriberent, & si quæ supra statutum numerum reciperentur, duplicem elemosynam adferre, & supra numerarium locum tenere deberent. Verum quia in dubium plerumque venit, num supra numeraria prædicta, aliquibus ex numero in quolibet monasterio definitio decedentibus, in earum locum subrogari possent, aut deberent, Eadem Sacra Congregatio, quæ peculiariter super ea se sæpenumero rescripsit, providere volens, ne quis deinceps dubitationis locus relinquatur, huius generalis decreti tenore statuit, & declarat, moniales, quæ supra numerum in quolibet monasterio constitutum, recipiuntur, in locum monialium decedentium intra numerum nequaquam subrogari, neque impedimento esse, quin aliæ in locum earundem ex numero demortuarum recipi eo modo valeant, quo in singulis monasterijs moniales intra numerum

Decretum sacre Congregationis.

Congregatio de statu regul. in 6.

rum possunt admitti; quin immo easdem sic supra numerum receptas, supranumerarias semper quo ad hoc remanere, etiam si in ceteris ab aliis nihil differant sed illis in omnibus pares, & aequales iuxta cuiusque monasterii institutum esse debeant.

Declarat in super eadem Sacra Congregatio duplici elemosynæ nomine intelligi semper debere duplicatam summam eius, quæ in receptione cuiusque monialis intra numerum in quolibet monasterio constitutum erogari pro tempore consueverit: ita tamen ut ubi summa, quæ confertur, minor est scitis ducentis, ibi saltem ratione duplicata elemosynæ, soluenda sint scuta quadringenta, & non minus.

Eadem quoque Sacra Congregatio districte prohibet, ne loca per obitum monialium intra numerum decedentium pro tempore vacatura, cuiquam puella ad habitum regularem recipiendæ concedantur, neque promittantur, nisi sequuta vera, & reali illorum vacatione, atque ita demum, & non antea de eis disponi ac in monialis demortuæ locum, promissionem, aut receptionem in Capitulo seu quouis alio modo fieri iubet, dummodo tunc temporis puella ipsa recipienda & ætatem habeat idoneam, & ceteras qualitates requisitas: quibus etiã prædita esse debere vult eas puellas, quæ supra numerum recipiendæ sunt iam tunc, cum eis loca vel promittuntur, vel dantur: si quid vero contra a quoquam fieri contigerit, irritum, & inane, ac nullius roboris, & momenti fore, & esse decernit. Ac nihilominus Abbatissas, Prioribus, & alios quoscunque Monasteriorum superiores, qui cuiusvis puellæ receptioni, vel admissioni, aut locorum vacaturorũ promissioni, seu concessioni aduersus præsentis decreti dispositionem consenserint priuationi vocis actiuæ, & passiuæ, alijsque arbitrio eiusdem Congregationis infligendis pœnis obstrictos, & obnoxios fore declarat, saluis etiam semper, & in suo robore permanentibus alijs quibuscunque ipsius Congregationis decretis alias, latis præsentis decreto non contrarijs, præsertim circa monialium admissionem, & receptionem ad habitum, & professionem, & circa elemosynarũ depositionem, solutionem, & erogationem in bona stabilia, quibus nullatenus derogare vult, & intendit. Romæ die 6. mensis Septembris MDCIII.

Alex. Card. Florent.

Berlingerus Gypsius Secr.

Romæ ex Typographia Camere Apostolicæ MDCIII.

MONTES PIETATIS.

*Cõgruit
titut. de
vsuris.*

PRÆTER Summissas sciendum est, Montes Pietatis licitos esse, & contrarium prædicantes excommunicationis latæ sententiæ pœnam incurtere Leonis X. Constitutione cæteri in Bull. fol. 189, incip. Inter multiplices & infra.

Leo. X.

Sacro approbante Concilio declaramus, & diffinimus montes Pietatis antedictos per res publicas institutos, & auctoritate Sedis Apostolicæ hæctenus probatos, & confirmatos, in quibus pro eorum impensis, & indemnitate aliquid moderatum, ad solas ministrorum impensas, & aliarum rerum ad illorum conseruationem (ut præfertur) pertinentium, pro eorum indemnitate duataxat ultra sortem